Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (peto vijeće)

5. lipnja 2014*

„Povreda obveze države članice – Unutarnje tržište energije – Transport plina – Uredba (EZ) br. 715/2009 – Članak 14. stavak 1. i članak 16. stavci 1. i 2. točka (b) – Obveza jamčenja maksimalnog kapaciteta – Virtualni transportni kapacitet plina u suprotnom smjeru – Dopustivost“

U predmetu C-198/12,

povodom tužbe zbog povrede obveze države članice podnesene 26. travnja 2012. na temelju članka 258. UFEU-a,

Europska komisija, koju zastupaju K. Herrmann, S. Petrova, O. Beynet i T. Scharf, u svojstvu agenata, s izabranom adresom za dostavu u Luxembourgu,

tužitelj,

protiv

Republike Bugarske, koju zastupaju D. Drambozova, E. Petranova i Y. Atanasov, u svojstvu agenata,

tuženika,

SUD (peto vijeće),

u sastavu T. von Danwitz, predsjednik vijeća, E. Juhász, A. Rosas, D. Šváby i C. Vajda (izvjestitelj), suci,

nezavisni odvjetnik: N. Jääskinen,

tajnik: M. Ferreira, glavna administratorica,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 4. rujna 2013.,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 14. studenoga 2013.,

donosi sljedeću

Presudu

1 Europska komisija svojom tužbom zahtijeva od Suda da utvrdi kako je Republika Bugarska, time što nije omogućila korištenje uslugama virtualnog transporta u suprotnom smjeru svim korisnicima mreže, povrijedila obvezu koju ima prema odredbama članka 14. stavka 1. i članka 16. stavaka 1. i 2.

* Jezik postupka: bugarski

točke (b) Uredbe (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o uvjetima za pristup mrežama za transport prirodnog plina i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1775/2005 (SL L 211, str. 36.).

Pravni okvir

2 Postupak koji je Komisija započela protiv Republike Bugarske zbog povrede obveze u početku je bio zasnovan na članku 4. stavku 1. i članku 5. stavcima 1. i 5. Uredbe (EZ) br. 1775/2005 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. rujna 2005. o uvjetima za pristup mrežama za transport prirodnog plina (SL L 289, str. 1.), koja je tijekom predsudskog postupka stavljena izvan snage Uredbom br. 715/2009 od 3. ožujka 2011. Te odredbe zamijenjene su člankom 14. stavkom 1. i člankom 16. stavcima 1. i 2. Uredbe br. 715/2009.

3 Članak 1. potonje uredbe, naslovljen „Predmet i polje primjene“, zamijenio je članak 1. Uredbe br. 1775/2005. Članak 1. podstavak 1. točka (a) Uredbe br. 715/2009 određuje:

„Cilj je ove uredbe:

(a) utvrditi nediskriminirajuća pravila za uvjete pristupa transportnim sustavima prirodnog plina, vodeći računa o posebnim značajkama nacionalnih i regionalnih tržišta radi osiguravanja ispravnog funkcioniranja unutarnjeg tržišta plina“. [neslužbeni prijevod]

4 Članak 2. te uredbe naslovljen je „Definicije“. Članak 2. stavak 1. navedene uredbe, koji je zamijenio članak 2. stavak 1. Uredbe br. 1775/2005, glasi:

„Za potrebe ove uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

1) ‘transport’ znači prijenos prirodnog plina s ciljem njegove isporuke kupcima, putem mreže koja uglavnom sadrži visokotlačne plinovode, osim mreže proizvodnih plinovoda i dijela visokotlačnih plinovoda koji se prvenstveno koriste u kontekstu lokalne distribucije prirodnog plina, isključujući opskrbu;

[...]

3) ‘kapacitet’ znači maksimalni protok, izražen u normalnim kubičnim metrima po jedinici vremena ili energetskoj jedinici po jedinici vremena, na koji korisnik mreže ima pravo u skladu s odredbama ugovora o transportu;

[...]

5) ‘upravljanje zagušenjem’ znači upravljanje portfeljem operatora transportnog sustava radi optimalnog i maksimalnog korištenja tehničkog kapaciteta i pravovremenog otkrivanja budućih točaka zagušenja i zasićenja;

[...]

7) ‘nominacija’ znači čin pri kojem korisnik mreže prethodno izvješćuje operatora transportnog sustava o stvarnom protoku koji korisnik mreže želi utisnuti u sustav ili povući iz njega;

[...]

9) ‘cjelovitost sustava’ znači svaka situacija u vezi s određenom transportnom mrežom, uključujući potrebnu transportnu infrastrukturu, u kojoj tlak i kakvoća prirodnog plina ostaju unutar minimalnih i maksimalnih granica koje je propisao operator transportnog sustava, tako da je transport prirodnog plina zajamčen s tehničkog gledišta;

[...]

18) ‘tehnički kapacitet’ znači maksimalni stalni kapacitet koji operator transportnog sustava može ponuditi korisnicima mreže, vodeći računa o cjelovitosti sustava i operativnim zahtjevima transportne mreže;

[...]

20) ‘raspoloživi kapacitet’ znači dio tehničkog kapaciteta koji nije raspodijeljen te je još na raspolaganju sustavu u određenom trenutku;

21) ‘ugovorno zagušenje’ znači situacija u kojoj razina potražnje za stalnim kapacitetom premašuje tehnički kapacitet;

[...]

23) ‘fizičko zagušenje’ znači situacija u kojoj razina potražnje za stvarnim isporukama premašuje tehnički kapacitet u određenom trenutku;“ [neslužbeni prijevod]

5 Članak 14. Uredbe br. 715/2009 naslovljen je „Usluge za pristup trećih strana s obzirom na operatore transportnih sustava“ [neslužbeni prijevod]. Članak 14. stavak 1. te uredbe, koji zamjenjuje članak 4. stavak 1. Uredbe br. 1775/2005, određuje:

„Operatori transportnih sustava:

(a) osiguravaju pružanje usluga svim korisnicima mreže, bez diskriminacije;

(b) pružaju stalne usluge i usluge koje se mogu prekinuti za pristup trećih strana. Cijena kapaciteta koji se može prekinuti odražava vjerojatnost prekida; i

(c) korisnicima mreže pružaju dugoročne i kratkoročne usluge.

S obzirom na prvi podstavak točku (a), ako operator transportnog sustava pruža istu uslugu različitim kupcima, on to čini na temelju istovrijednih ugovornih uvjeta, bilo da se koristi usklađenim ugovorima o transportu ili zajedničkim mrežnim kodeksom koji je odobrilo nadležno tijelo u skladu s postupkom utvrđenim u članku 41. Direktive 2009/73/EZ [Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište prirodnog plina i stavljanju izvan snage Direktive 2003/55/EZ [(SL L 211, str. 94.)].“ [neslužbeni prijevod]

6 Članak 16. Uredbe br. 715/2009 naslovljen je „Načela mehanizama raspodjele kapaciteta i postupaka upravljanja zagušenjem s obzirom na operatore transportnih sustava“ [neslužbeni prijevod]. Članak 16. stavci 1. i 2. te uredbe, koji je zamijenio članak 5. stavke 1. i 2. Uredbe br. 1775/2005, predviđa:

„1. Sudionicima na tržištu na svim odgovarajućim točkama iz članka 18. stavka 3. stavlja se na raspolaganje maksimalni kapacitet, vodeći računa o cjelovitosti sustava i učinkovitom funkcioniranju mreže.

2. Operator transportnog sustava provodi i objavljuje nediskriminirajuće i transparentne mehanizme raspodjele kapaciteta, koji:

(a) osiguravaju primjerene gospodarske signale za učinkovitu, najveću moguću primjenu tehničkog kapaciteta te olakšavaju ulaganja u novu infrastrukturu i prekograničnu trgovinu prirodnim plinom;

(b) su uskladivi s tržišnim mehanizmima, uključujući promptna tržišta i tržišna čvorišta (*trading hubs*), a pritom su fleksibilni i sposobni prilagoditi se tržišnim okolnostima koje se mijenjaju; i

(c) su uskladivi sa sustavima država članica za pristup mreži.“ [neslužbeni prijevod]

Predsudski postupak

7 Komisija je 26. lipnja 2009. uputila Bugarskoj pismo opomene u kojem potvrđuje da ta država očito nije ispunila obveze koje ima na temelju članka 4. stavka 1. i članka 5. stavaka 1. i 2. Uredbe br. 1775/2005, koje su zamijenili članak 14. stavak 1. i članak 16. stavci 1. i 2. točka (b) Uredbe br. 715/2009.

8 Smatrajući da odgovor Republike Bugarske iz pisma od 26. kolovoza 2009. nije zadovoljavajući, Komisija joj je 28. lipnja 2010. uputila obrazloženo mišljenje. Republika Bugarska na to je obrazloženo mišljenje odgovorila 27. kolovoza 2010. te je Komisiji dostavila dodatne informacije pismima od 24. kolovoza 2011., 28. prosinca 2011. i 19. siječnja 2012.

9 Nalazeći da odgovori koji su poslani na obrazloženo mišljenje nisu zadovoljavajući, Komisija je podnijela ovu tužbu.

O tužbi

Dopuštenost tužbe

Argumentacija stranaka

10 Uvodno, Republika Bugarska tvrdi da tužba koju je podnijela Komisija nije dopuštena zbog nesuglasja između razloga navedenih u obrazloženom mišljenju i onih u tužbi.

11 Republika Bugarska ističe kako pismo opomene i obrazloženo mišljenje višekratno podsjećaju na obvezu pružanja usluga „transporta u suprotnom smjeru u okviru režima prekida nabave“, što se može odnositi samo na fizički transport plina u suprotnom smjeru. Međutim, u svom obrazloženom mišljenju Komisija tvrdi da članak 5. stavak 1. Uredbe br. 1775/2005 nameće obvezu osiguranja fizičkog kapaciteta transporta plina u oba smjera ili, kada takva tehnička mogućnost ne postoji, fizičkog kapaciteta transporta u glavnom smjeru i virtualnog kapaciteta transporta u suprotnom smjeru.

12 Republika Bugarska isto tako primjećuje da se Komisija u tekstu tužbe poziva na širu obvezu stavljanja na raspolaganje transportnog kapaciteta u suprotnom smjeru, bilo da se radi o takvom fizičkom ili virtualnom kapacitetu. Međutim, Komisija je u tužbenom zahtjevu navodila isključivo isporuku usluga virtualnog transporta u suprotnom smjeru.

13 Republika Bugarska nalazi da zbog te nesukladnosti nije mogla identificirati neispunjenje koje joj je prigovoreno niti se na pravi način koristiti sredstvima obrane protiv prigovora Komisije, tako da ovu tužbu treba odbaciti kao nedopuštenu.

14 Komisija ističe da se obrazloženo mišljenje odnosi kako na fizičke tako i na virtualne usluge transporta plina u suprotnom smjeru, s obzirom na to da se smatra da pružanje tih dviju vrsta usluga transporta proizlazi iz obveze operatora plinskog transportnog sustava da sudionicima na tržištu stavi na raspolaganje maksimalni kapacitet svoje mreže, a što izričito proizlazi iz obrazloženog mišljenja. U biti, Komisija je višekratno navela, kako u obrazloženom mišljenju tako i u pismu opomene, da virtualni transport plina u suprotnom smjeru udovoljava zahtjevima iz članka 14. stavka 1. i članka 16. stavaka 1. i 2. točke (b) Uredbe br. 715/2009, u slučaju nemogućnosti operatora sustava da osigura fizički transport u suprotnom smjeru.

Ocjena Suda

15 Ustaljena je sudska praksa da pismo opomene koje Komisija upućuje državi članici o kojoj je riječ, a zatim i obrazloženo mišljenje koje izdaje, omeđuju predmet spora koji se od tada više ne može proširivati. Prema tome, obrazloženo mišljenje i tužba moraju se temeljiti na istovjetnim prigovorima (vidjeti posebno presude Komisija/Njemačka, C-191/95, EU:C:1998:441, t. 55. i Komisija/Španjolska, C-67/12, EU:C:2014:5, t. 52.).

16 Taj zahtjev, međutim, ne može dovesti do toga da se u svakom pojedinom slučaju očekuje savršena podudarnost između prigovora istaknutih u pismu opomene, dispozitiva obrazloženog mišljenja i tužbenih zahtjeva pod uvjetom da predmet spora kako je određen u obrazloženome mišljenju nije bio proširivan ili mijenjan, već je, naprotiv, samo ograničen (vidjeti posebno presude Komisija/Njemačka, EU:C:1998:441, t. 56. i Komisija/Španjolska, EU:C:2014:5, t. 53.).

17 No, treba ustvrditi kako u ovom slučaju Komisija nije proširila predmet spora kako je definiran u pismu opomene i obrazloženom mišljenju, već ga je ograničila na obvezu isporuke usluga virtualnog transporta u suprotnom smjeru. Naime, kako je to istaknuo nezavisni odvjetnik u točki 28. svojeg mišljenja, Komisija je i u pismu opomene i u obrazloženom mišljenju i u tužbi spominjala postojanje obveze pružanja virtualnog transportnog kapaciteta u suprotnom smjeru.

18 S obzirom na sve prethodno izneseno, treba odbiti prigovor nedopuštenosti koji je iznijela Republika Bugarska.

Meritum

Argumentacija stranaka

19 Komisija smatra da je Republika Bugarska povrijedila obveze koje ima na temelju odredbi članka 14. stavka 1. i članka 16. stavaka 1. i 2. točke (b) Uredbe br. 715/2009 zbog toga što Bulgartransgaz EAD, operator sustava za transport plina na nacionalnom teritoriju, ne pruža uslugu virtualnog transportnog kapaciteta u suprotnom smjeru na svakoj ulaznoj i izlaznoj točki, odnosno u točki Negru Voda, točki povezivanja na rumunjsku mrežu, i u točki Sidirokastron, točki povezivanja na grčku mrežu.

20 Iz tužbe Komisije proizlazi da se pod virtualnim transportnim kapacitetom plina podrazumijeva obveza operatora transportnog sustava da provede prijeboj zahtjeva za transport plina u suprotnim smjerovima. Takav mehanizam prijeboja omogućuje, usporedo s fizičkim kapacitetom transporta, i „virtualni“ transportni kapacitet plina, u smislu da volumeni plina u pitanju fizički ne prolaze kroz plinsku transportnu mrežu.

21 Komisija na prvome mjestu ističe da je, time što nije ponudila usluge virtualnog transporta u suprotnom smjeru na odgovarajućim prekograničnim točkama svoje plinske transportne mreže, Republika Bugarska povrijedila obvezu stavljanja na raspolaganje sudionicima na tržištu maksimalnog kapaciteta svoje mreže, u skladu s člankom 16. stavkom 1. Uredbe br. 715/2009., u vezi s obvezom nuđenja usluga svim korisnicima mreže bez diskriminacije, utvrđenom u članku 14. stavku 1. točki (a) navedene uredbe, kao i obvezom nuđenja trećima stalnih usluga te usluga pristupa koje se mogu prekinuti, a koje su utvrđene u članku 14. stavku 1. točki (b) navedene uredbe.

22 Komisija primjećuje da određeni sustavi plinovoda pružaju fizički transportni kapacitet u obama smjerovima tako da se korisnici mreže mogu koristiti uslugama fizičkog transporta plina u suprotnom smjeru. Ti sustavi imaju dvosmjeran fizički kapacitet. Suprotno tome, drugi sustavi plinovoda, poput onoga koji je izgradila Republika Bugarska, dopuštaju fizički transport plina samo u jednom smjeru i, dakle, pružaju jednosmjeran fizički kapacitet. Međutim, u tom slučaju obveza stavljanja na raspolaganje maksimalnog kapaciteta mreže u skladu s člankom 16. stavkom 1. navedene uredbe sugerira obvezu nuđenja usluga virtualnog transporta u suprotnom smjeru.

23 Naime, prema mišljenju Komisije, pružanje virtualnog transportnog kapaciteta u suprotnom smjeru omogućuje povećanje kapaciteta mreže. Dakle, stavljanje na raspolaganje virtualnog kapaciteta transporta u suprotnom smjeru ne bi samo ublažilo nedostatak fizičkog transportnog kapaciteta plinovoda u suprotnom smjeru već bi jednako tako povećalo transportni kapacitet u glavnom smjeru u mjeri u kojoj bi se zahtjevi za transport u glavnom smjeru prebili sa zahtjevima za transport u suprotnom smjeru.

24 Prema mišljenju Komisije, tumačenje članka 16. stavka 1. Uredbe br. 715/2009 na način da uspostavlja obvezu stavljanja na raspolaganje sudionicima na tržištu virtualnog transportnog kapaciteta u suprotnom smjeru potvrđeno je člankom 14. stavkom 1. točkom (b) navedene uredbe. S tim u vezi, Komisija ističe da bi takav virtualni kapacitet trebalo ponuditi u okviru aranžmana koji je moguće prekinuti i da članak 14. stavak 1. točka (b) navedene uredbe obvezuje operatore transportnog sustava da pružaju trajne usluge i usluge koje se mogu prekinuti.

25 Kao drugo, Komisija tvrdi kako obveza stvaranja virtualnog transportnog kapaciteta u suprotnom smjeru proizlazi iz zahtjeva osiguravanja „učinkovitog funkcioniranja“ mreže, što je isto tako propisano člankom 16. stavkom 1. Uredbe br. 715/2009. Taj kapacitet, naime, omogućuje povećanje ponude usluga transporta plina i to bez dodatnih troškova, dok bi osiguranje fizičkog transportnog kapaciteta u suprotnom smjeru bilo povezano s velikim investicijama u infrastrukturu kao i s primjenom izgarajućih plinova da bi se obavio taj transport.

26 Kao treće, Komisija ističe kako obveza pružanja virtualnog transportnog kapaciteta u suprotnom smjeru isto tako proizlazi iz obveze raspodjele mrežnih kapaciteta preko tržišnih mehanizama, u skladu s člankom 16. stavkom 2. točkom (b) navedene uredbe. S tim u vezi, odluka o ograničenju transporta plinovodom samo na fizički kapacitet drastično smanjuje ponudu transporta plina unutar Europske unije, znatno otežava likvidnost trgovine plinom između tržišnih čvorišta i nosi opasnost od stvaranja znatnih razlika u cijenama unutar Unije.

27 Na četvrtom mjestu, Komisija nalazi da bi čitavo tumačenje iste uredbe na način da ona ne nameće obvezu omogućavanja virtualnog transportnog kapaciteta u suprotnom smjeru bilo protivno ciljevima Uredbe br. 715/2009, kako isti proizlaze iz članka 1. podstavka 1. te uredbe. Naime, stavljanje na raspolaganje takvog virtualnog kapaciteta bio bi nužan uvjet kako za razvoj tržišta tekućeg prirodnog plina tako i za integraciju unutrašnjeg tržišta prirodnog plina.

28 Republika Bugarska osporava tumačenje Komisije prema kojem odredbe navedene uredbe sadrže obvezu pružanja virtualnog transportnog kapaciteta u suprotnom smjeru na svakoj ulaznoj i izlaznoj točki njezine mreže.

29 Kao prvo, Republika Bugarska navodi kako doslovno tumačenje teksta članka 14. stavka 1. i članka 16. stavaka 1. i 2. te uredbe ne omogućuje donošenje zaključka o postojanju obveze stavljanja na raspolaganje dvosmjernih kapaciteta na plinskim mrežama.

30 Kao drugo, Republika Bugarska ističe kako tumačenje Komisije nije sukladno s drugim odredbama navedene uredbe. Stoga Komisijino tumačenje pojma „maksimalnog kapaciteta“ tako da on obuhvaća i virtualni transportni kapacitet odudara od definicije pojmova „transporta“, „kapaciteta“, „upravljanja zagušenjem“, „nominacije“, „tehničkog kapaciteta“, „raspoloživog kapaciteta“, „ugovornog zagušenja“ i „fizičkog zagušenja“ iz članka 2. stavka 1. iste uredbe, a koji se svi odnose na fizički transportni kapacitet plinske mreže.

31 Kao treće, Republika Bugarska tvrdi da povijesno tumačenje Uredbe br. 715/2009 vodi istom zaključku. S jedne strane, ni *travaux préparatoires* za Uredbu br. 1775/2005 ni oni za Uredbu br. 715/2009 ne sadrže naznaku koja bi podupirala Komisijino tumačenje u korist obveze pružanja virtualnog transportnog kapaciteta u suprotnom smjeru.

32 S druge strane, Republika Bugarska ističe da članci 6. i 7. Uredbe (EU) br. 994/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. listopada 2010. o mjerama zaštite sigurnosti opskrbe plinom i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 2004/67/EZ (SL L 295, str. 1.) obvezuju države članice na uvođenje dvosmjernog fizičkog kapaciteta na svim prekograničnim spojnim plinovodima između država članica u najkraćem roku, a najkasnije do 3. prosinca 2013. Stoga, ako je zakonodavac Unije usvajanjem Uredbe br. 715/2009 želio nametnuti istovjetnu obvezu, trebao je to napraviti na izričit način, kao što je to učinio usvajajući članke 6. i 7. Uredbe br. 994/2010.

Ocjena Suda

33 Komisija u prilog svojoj tužbi tvrdi da članak 14. stavak 1. i članak 16. stavci 1. i 2. točka (b) te uredbe utvrđuju obvezu pružanja virtualnog transportnog kapaciteta plina u suprotnom smjeru. Treba provjeriti ustanovljuju li te odredbe takvu obvezu.

34 Valja ustvrditi da nijedna od tih odredbi izričito ne ustanovljuje obvezu pružanja virtualnog kapaciteta transporta plina u suprotnom smjeru.

35 Komisija je unatoč tome tvrdila kako takva obveza neizravno proizlazi iz navedenih odredbi. S tim vezi treba podsjetiti na ustaljenu sudsku praksu Suda prema kojoj, kako je to istaknuo nezavisni odvjetnik u točki 46. svog mišljenja, Sud ne može protivno jasnim i preciznim odredbama zakonodavnog akta Unije utvrditi tumačenje koje mijenja i samim time uvećava obveze država članica koje proizlaze iz takvih odredbi (u tom smislu vidjeti presudu Komisija/Ujedinjena Kraljevina, C-582/08, EU:C:2010:429, t. 51.).

36 Na prvome mjestu, prema samim odredbama članka 14. stavka 1. Uredbe br. 715/2009, operatori transportnog sustava osiguravaju pružanje usluga svim korisnicima mreže bez diskriminacije, kako dugoročno tako i kratkoročno, te pružanje trećima stalnih usluga kao i usluga koje se mogu prekinuti.

37 Međutim, iz te odredbe ne može se izvesti obveza pružanja virtualnog transportnog kapaciteta plina u suprotnom smjeru. Osobito, kao što je to istaknuo nezavisni odvjetnik u točki 40. svojeg mišljenja, obveza pružanja stalnih usluga kao i usluga koje se mogu prekinuti koja proizlazi iz navedenih odredbi ne sugerira da operatori transportnog sustava imaju obvezu pružanja svih vrsta usluga koje se mogu prekinuti, a posebno onih virtualnog transportnog kapaciteta u suprotnom smjeru. Osim toga, zabrana diskriminacije koja je utvrđena u članku 14. stavku 1. točki (a) navedene uredbe ne obvezuje te operatore na pružanje novih usluga, već na suzdržavanje od svake diskriminacije u pružanju postojećih.

38 Na drugome mjestu, članak 16. stavak 1. Uredbe br. 715/2009 propisuje da se maksimalni kapacitet svih odgovarajućih točaka iz članka 18. stavka 3. te uredbe stavlja na raspolaganje sudionicima na tržištu, vodeći računa o cjelovitosti sustava i učinkovitom funkcioniranju mreže.

39 S tim u vezi, pojam „kapaciteta“ definiran je u članku 2. stavku 1. točki 3. navedene uredbe kao „maksimalni protok, izražen u normalnim kubičnim metrima po jedinici vremena ili energetskoj jedinici po jedinici vremena, na koji korisnik mreže ima pravo u skladu s odredbama ugovora o transportu“. [neslužbeni prijevod]

40 Pojam „transporta“ definiran je u članku 2. stavku 1. točki (1) iste uredbe kao „prijenos prirodnog plina s ciljem njegove isporuke kupcima, putem mreže koja uglavnom sadrži visokotlačne plinovode, osim mreže proizvodnih plinovoda i dijela visokotlačnih plinovoda koji se prvenstveno koriste u kontekstu lokalne distribucije prirodnog plina, isključujući opskrbu“. [neslužbeni prijevod]

41 S obzirom na te definicije, pojam „kapaciteta“ u smislu članka 16. stavka 1. Uredbe br. 715/2009 označava fizički transport plina transportnim mrežama. Osim toga, ni iz jedne odredbe Uredbe br. 715/2009 u kojoj je primjenjivan pojam „kapaciteta“ ne proizlazi da taj pojam može pokrivati virtualne usluge transporta.

42 Prema tome, kako su to istaknuli Republika Bugarska i nezavisni odvjetnik u točki 34. svojeg mišljenja, pojam „maksimalnog kapaciteta“ iz članka 16. stavka 1. Uredbe br. 715/2009 odnosi se na fizički transportni kapacitet plina transportnim mrežama, uz isključenje mogućeg virtualnog transporta koji pruža operator transportnog sustava.

43 To tumačenje nije u suprotnosti s obvezom operatora sustava iz članka 16. stavka 1. navedene uredbe da „vode računa o učinkovitom funkcioniranju mreže“ [neslužbeni prijevod] kada sudionicima na tržištu stavljaju na raspolaganje maksimalni transportni kapacitet utvrđen u članku 16. stavku 1. te uredbe. Kao što je to istaknuo nezavisni odvjetnik u točki 41. svojeg mišljenja, ta obveza u stvarnosti ublažava obvezu stavljanja na raspolaganje maksimalnog kapaciteta mreže, a ne pooštrava je.

44 Osim toga, to tumačenje isto je tako potvrđeno drugom obvezom, utvrđenom u članku 16. stavku 1. iste uredbe, o tome da se „vodi računa o cjelovitosti sustava“[neslužbeni prijevod].

45 Pojam „cjelovitost sustava“ [neslužbeni prijevod] definiran je u članku 2. stavku 1. točki 9. Uredbe br. 715/2009 kao „svaka situacija u vezi s određenom transportnom mrežom, uključujući potrebnu transportnu infrastrukturu, u kojoj tlak i kakvoća prirodnog plina ostaju unutar minimalnih i maksimalnih granica koje je propisao operator transportnog sustava, tako da je transport prirodnog plina zajamčen s tehničkog gledišta“. [neslužbeni prijevod]

46 Međutim, kako slijedi iz točaka 22. i 23. ove presude, pružanje virtualnog transportnog kapaciteta plina sastoji se od mehanizma prijeboja zahtjeva za plinom, koji ne uključuje fizičko korištenje transportnom mrežom i koji, dakle, nije takve prirode da dovodi u opasnost cjelovitost sustava u smislu te odredbe.

47 Prema tome, i obveza da se „vodi računa o cjelovitosti sustava“, koja je predviđena člankom 16. stavkom 1. Uredbe br. 715/2009, također se odnosi na fizički transportni kapacitet plina transportnom mrežom. Ta obveza, dakle, ne nameće operatoru transportne mreže obvezu nuđenja virtualnog transportnog kapaciteta.

48 Iz svega prethodno navedenog slijedi da se članak 16. stavak 1. te uredbe odnosi samo na fizički transportni kapacitet plina transportnom mrežom na način da se iz te odredbe ne može izvesti obveza omogućavanja virtualnog transportnog kapaciteta plina u suprotnom smjeru.

49 Na trećem mjestu, prema članku 16. stavku 2. točki (b) navedene uredbe, operator transportnog sustava provodi i objavljuje nediskriminirajuće i transparentne mehanizme raspodjele kapaciteta, koji su uskladivi s tržišnim mehanizmima, uključujući promptna tržišta i tržišna čvorišta, a pritom su fleksibilni i sposobni prilagoditi se tržišnim okolnostima koje se mijenjaju.

50 S tim u vezi treba istaknuti da ta odredba uređuje mehanizme raspodjele kapaciteta koji operatori transportnih sustava stavljaju na raspolaganje sudionicima na tržištu prema članku 16. stavku 1. Uredbe br. 715/2009. Stoga se članak 16. stavak 2. točka (b) te uredbe ne može tumačiti na način kao da nameće obvezu stavljanja na raspolaganje kapaciteta koji premašuje onaj iz članka 16. stavka 1. navedene uredbe. Međutim, s obzirom na to da je u točki 48. ove presude utvrđeno da članak 16. stavak 1. navedene uredbe ne nameće operatorima transportnog sustava obvezu stavljanja na raspolaganje sudionicima na tržištu virtualnog transportnog kapaciteta plina u suprotnom smjeru, niti članak 16. stavak 2. točku (b) ne može se tumačiti kao da predviđa takvu obvezu.

51 Takvo tumačenje teksta i odredbi članka 14. stavka 1. i članka 16. stavaka 1. i 2. točke (b) Uredbe br. 715/2009 potvrđeno je u *travaux préparatoires* Uredbe br. 1775/2005 i Uredbe br. 715/2009. Naime, kao što je to istaknuo nezavisni odvjetnik u točki 42. svojeg mišljenja, taj *travaux* ne spominje postojanje obveze pružanja virtualnog transportnog kapaciteta plina u suprotnom smjeru. Iz prethodno navedenog proizlazi da takva obveza ne može biti izvedena iz ciljeva Uredbe br. 1775/2005 ni iz onih Uredbe br. 715/2009.

52 Iz svega prethodno navedenog slijedi da odredbe članka 14. stavka 1. i članka 16. stavaka 1. i 2. točke (b) Uredbe br. 715/2009 ne utvrđuju obvezu pružanja virtualnog transportnog kapaciteta plina u suprotnom smjeru.

53 Stoga tužbu koju je podnijela Komisija treba odbiti.

Troškovi

54 Na temelju članka 138. stavka 1. Poslovnika, stranka koja ne uspije u postupku dužna je, na zahtjev protivne stranke, snositi troškove. Budući da je Republika Bugarska postavila zahtjev da se Komisiji naloži snošenje troškova i da ona nije uspjela u postupku, Komisiji se nalaže snošenje troškova.

Slijedom navedenog Sud (peto vijeće) proglašava i presuđuje:

1. **Tužba se odbija.**

2. **Europskoj komisiji nalaže se snošenje troškova.**

Potpisi